

Opiekunka środowiskowa

Kwalifikacje zawodowe

✂ Świadczenie usług opiekuńczych.

1 Główne zadania i wykonywane czynności

Opiekunka środowiskowa wspiera i organizuje świadczenia i prace opiekuńcze osobom niepełnosprawnym, chorym, niesamodzielnym, pozbawionym wsparcia bliskich i otoczenia.

- Aktywizuje i motywuje podopiecznego do rozwijania umiejętności samoobsługi.
- Pomaga w czynnościach związanych z utrzymaniem domu i zarządzaniu finansami.
- Wspiera podopiecznego w wykonywaniu czynności pielęgnacyjnych i higienicznych.
- Wspiera podopiecznego w planowaniu i organizowaniu gospodarstwa domowego.
- Edukuje środowisko podopiecznego w sprawach związanych z jego chorobą.
- Prowadzi dokumentację pracy z podopiecznym.

2 Kompetencje i kwalifikacje

- W zawodzie opiekunki środowiskowej pracodawcy zatrudniają osoby, które ukończyły szkołę policealną lub kurs zawodowy i zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Osoby z pozytywnym wynikiem egzaminu maturalnego mogą kontynuować kształcenie w szkole wyższej, np. na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza.
- Opiekunka środowiskowa powinna umieć udzielać pierwszej pomocy oraz rozpoznawać symptomy zaburzeń psychofizycznych. W tym zawodzie niezbędna jest umiejętność identyfikowania trudności podopiecznych, rozpoznawania oraz rozumienia procesów emocjonalnych, motywacyjnych i społecznych człowieka. Istotne są też: przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, etyki, odpowiedzialności zawodowej oraz umiejętność sporządzania dokumentacji pracy z podopiecznym. W wykonywaniu zawodu niezbędna jest znajomość prawnych aspektów pomocy i ubezpieczeń społecznych oraz ich przestrzeganie. Opiekunka środowiskowa powinna umieć nawiązywać współpracę z podopiecznym, komunikować się z rodziną, grupą społeczną podopiecznego i zespołem interdyscyplinarnym w ramach ciągłości opieki.
- Do wykonywania zawodu opiekunki środowiskowej są wymagane wiedza i umiejętności w zakresie

świadczenia wsparcia, mobilizowania podopiecznego, aktywizowania, budowania kontaktów interpersonalnych z uwzględnieniem możliwości, stanu zdrowia i wieku podopiecznego. Ważna jest znajomość metod usprawniania psychofizycznego oraz udogodnień, z jakich podopieczny może skorzystać, a także umiejętność obsługi sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego. Od osoby na tym stanowisku jest wymagana znajomość technik i metod mogących usprawniać funkcjonowanie podopiecznego.

- Od opieunki środowiskowej jest wymagana odpowiedzialność, troskliwość, dbałość o bezpieczeństwo podopiecznego, a także zdolność do empatii, udzielania wsparcia, motywowania, dzielenia się wiedzą oraz umiejętność organizowania środowiska, w którym funkcjonuje podopieczny. Praca w tym zawodzie wymaga umiejętności poszanowania godności podopiecznego i dobrze rozwiniętych zdolności komunikacyjnych. Niezbędne są: sprawność manualna, dobra kondycja fizyczna, uważność na potrzeby podopiecznego, cierpliwość, wytrwałość w działaniu i odporność psychiczna.

3 Środowisko i charakter pracy

Opiekunka środowiskowa pracuje samodzielnie w kontakcie indywidualnym, przy współpracy zespołu interdyscyplinarnego. Wykonuje swoje zadania najczęściej w pomieszczeniach zamkniętych, w stałych warunkach atmosferycznych, przy świetle dziennym lub sztucznym, w stałym systemie czasu pracy, z możliwością pracy w dni ustawowo wolne. Praca na tym stanowisku wymaga dobrej kondycji fizycznej i odporności psychicznej, umiejętności radzenia sobie ze stresem i organizowania własnej pracy oraz inicjatywy w działaniu. Zagrożeniem mogą być trudne, agresywne zachowania podopiecznego oraz nieprzewidziane zachowania środowiska podopiecznego.